

S p r a w o z d a n i e

z działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka

Pomocy Społecznej w Bodzentynie

za okres 01.01.2018r. - 31.12.2018r.

ZADANIA OŚRODKA

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Ośrodek Pomocy Społecznej jest wyodrębnioną jednostką organizacyjną administracji samorządowej realizującą zadania pomocy społecznej na terenie gminy Bodzentyn, a zakres jego działania określony jest szczegółowo w **Statucie** stanowiącym załącznik do Uchwały Nr IV/20/2016 Rady Miejskiej w Bodzentynie z dnia 14 marca 2016r. Pracę Ośrodka reguluje **Ustawa o pomocy społecznej** z dnia 12 marca 2004 r. (tj. *Dz. U. z 2018 r., poz.1508 z późn. zm.*) oraz akty wykonawcze do tej ustawy. Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- 1) ubóstwa,
- 2) sieroctwa,
- 3) bezdomności,
- 4) bezrobocia,
- 5) niepełnosprawności,
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- 7) przemocy w rodzinie,
- 7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- 9) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- 10) braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- 11) trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy,
- 12) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- 13) alkoholizmu lub narkomanii,
- 14) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- 15) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Klienci Ośrodka Pomocy Społecznej mogą korzystać z następujących form pomocy:

1. Usługowej:

- usługi opiekuńcze

2. Rzeczowej, np. przyznania:

- obiadów dla dzieci w szkołach;
- wycieczki letniego dla dzieci;
- przyznawania skierowań do odbioru żywności.

3. Instytucjonalnej poprzez:

- pomoc w znalezieniu miejsca w domu pomocy społecznej dla osoby, która ze względu na stan zdrowia, sytuację życiową, rodzinną, mieszkaniową i materialną tego wymaga – odbywa się to wyłącznie za zgodą osoby potrzebującej pomocy lub jej przedstawiciela ustawowego;
- skierowanie do schronisk, dla osób bezdomnych, samotnych matek, ofiar przemocy;
- zapewnienie miejsca w Środowiskowych Domach Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi i dla osób upośledzonych umysłowo.

4. Finansowej:

- zgodnie z ustawą o pomocy społecznej prawo do świadczeń pieniężnych przysługuje osobom i rodzinom, w których dochód na osobę nie przekracza wysokości kryterium dochodowego określonego ustawą (tj. na osobę samotnie gospodarującą 701 zł; na osobę w rodzinie 528 zł).

W uzasadnionych przypadkach pomoc finansową mogą otrzymać również osoby, których dochód przekracza to kryterium.

Każda decyzja o przyznaniu lub odmowie świadczenia wymaga przeprowadzenia przez pracownika socjalnego wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania osoby ubiegającej się o pomoc.

5. Pracy socjalnej i bezpłatnego poradnictwa świadczonego zarówno w miejscu zamieszkania klienta, jak i na terenie Ośrodka:

- informacji na temat przysługujących uprawnień; bazy danych: domów pomocy społecznej, świetlic, klubów, ośrodków terapeutycznych i samopomocowych;
- pomocy w załatwianiu trudnych spraw bytowych;
- kierowania do schronisk dla bezdomnych, ośrodków dla samotnych matek, hosteli dla osób doświadczających przemocy w rodzinie;
- pomocy w uzyskaniu miejsca w różnego rodzaju placówkach opiekuńczych, wychowawczych, leczniczych i innych;
- kierowanie do różnych form zatrudnienia wspieranego oraz przekwalifikowania zawodowego.

STRUKTURA ORGANIZACYJNA OPS

W strukturze ośrodka znajdują się :

- kierownik
- księgowa
- referat pomocy społecznej obejmujący: 5 pracowników socjalnych i asystenta rodziny
- referat świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego obejmujący 3 pracowników zajmujących się świadczeniami rodzinnymi, funduszem alimentacyjnym i świadczeniami wychowawczymi.

PLAN I WYKONANIE BUDŻETU

Środki na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej w **2018 roku** wyniosły **16.311.351,42 zł**

– z czego na realizację :

zadań zleconych	- 14.007.281,47 zł
zadań własnych	- 2.304.069,95 zł

ZADANIA ZLECONE W 2018 ROKU

Świadczenia rodzinne i alimentacyjne	- 4.983.109,91 zł
w tym: fundusz alimentacyjny	- 244.460,00 zł
zasilek dla opiekuna	- 204.312,00 zł
Składki na ubezpieczenia zdrowotne o (osoby pobierające SP, SZO, ZDO)	- 91.200,42 zł
Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	- 358.396,63 zł
Świadczenia wychowawcze	- 8.484.349,30 zł
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	- 24.097,50 zł
Dodatek energetyczny	- 223,34 zł

ZADANIA WŁASNE W 2018 ROKU

Zasiłki stałe	- 538.380,01 zł
Zasiłki okresowy	- 122.944,61 zł
Składki na ubezpieczenia zdrowotne (zasiłek stały i osoby w CIS)	- 45.807,00 zł
Zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe oraz pomoc w naturze	- 29.119,85 zł
Utrzymanie ośrodka	- 454.665,76 zł w tym dotacja 105.644,00 zł
Usługi opiekuńcze	- 114.461,55 zł
Oплата za pobyt dzieci w pieczy zastępczej	- 86.051,73 zł
Oплата za pobyt w Domach Pomocy Społecznej	- 403.832,17 zł
Oплата za pobyt w schronisku dla bezdomnych	- 2.881,00 zł
Dodatek mieszkaniowy	- 3.855,02 zł
Asysta rodzinna	- 48.539,24 zł
Program rządowy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” – 172.044,64 zł	- 215.055,80 zł -w tym dotacja
- realizacja dożywiania przez MGOPS:	
dzieci w szkołach	- 74.626,00 zł
zasiłki celowe na zakup żywności	- 140.430,00 zł

Środki finansowe przyznane na realizację zadań zleconych zostały wykorzystane na wypłatę niżej wymienionych świadczeń:

1. Świadczenia rodzinne.

Świadczenia rodzinne dla wszystkich uprawnionych osób z terenu gminy przyznaje i wypłaca ośrodek pomocy społecznej, na podstawie Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2017 poz.1952 z późn. zm.)

Świadczenia rodzinne w 2018 roku

Wyszczególnienie	kwota	Liczba świadczeń
Zasiłki rodzinne	1 439 818	12 290
Dodatki:	65.000	65
Z tytułu urodzenia dziecka		
Urlopu wychowawczego	173 772	448
Samotnego wychowywania dziecka	52 863	271
Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	55 340	526
Pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości , w której znajduje się szkoła	1356	12
Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania- dojazdy	106 950	1550
Rozpoczęcia roku szkolnego	66 200	662

Wychowanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	119 700	1260
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	110 000	110
Zasilek pielęgnacyjny	432 283	2726
Świadczenie pielęgnacyjne	645 059	439
Specjalny zasiłek opiekuńczy	352 409	671
Zasilek dla opiekuna	204 312	384
Świadczenie rodzicielskie	269 295	270
Zasilek na podstawie Ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	4 000	1

2. Fundusz alimentacyjny w 2018 roku

Ośrodek prowadził postępowania i wydawał decyzje w sprawach wynikających z Ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2018 r. poz.554 z późn. zm.) W 2018 roku wypłacono fundusz alimentacyjny dla 28 rodzin z terenu gminy – liczba uprawnionych 44. Wypłacono 557 świadczeń.

Wyszczególnienie	Kwota	Liczba świadczeń
Wypłacony fundusz alimentacyjny	244.460,00	557
Kwoty zwrócone przez dłużników	87.868,03	X

Prowadzono postępowanie wobec 53 dłużników alimentacyjnych.

3. Świadczenia wychowawcze w 2018 roku

Zarządzeniem Burmistrza Nr 21/2018 z dnia 7 marca 2016r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bodzentynie został wyznaczony do prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenia wychowawcze, o których mowa w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2018r. poz. 2134).

Wypłacono świadczenia wychowawcze dla 1590 dzieci.

Świadczenia wychowawcze - kwota świadczeń : 8.366.580,51 zł.

Środki finansowe przeznaczone na realizację zadań własnych w 2018 roku zostały wykorzystane w następujący sposób:

Zasiłki stałe dla osób z orzeczoną niepełnosprawnością w stopniu umiarkowanym lub znacznym, a także dla osób niezdolnych do pracy z powodu wieku, którzy nie mają prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego, przyznano dla 106 osób, wypłacono 1085 świadczeń na kwotę 538.380,01 zł.

Zasiłki okresowe przyznano 131 osobom, wypłacono 383 świadczenia na łączną kwotę 122.944,61 zł.

Zasiłki celowe, specjalne zasiłki celowe oraz zasiłki na zakup żywności - wypłacono kwotę 169.550,00 zł dla 242 rodzin, w tym specjalne celowe dla 43 rodzin na kwotę 12.609,00 zł .

Domy Pomocy Społecznej - z powodu braku możliwości zapewnienia całodobowych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania 19 osób przebywało w Domach Pomocy Społecznej, Odpłatność za pobyt mieszkańców w DPS wyniosła 403.832,00 zł.

USŁUGI OPIEKUŃCZE

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej osobie samotnej lub osamotnionej w rodzinie, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych dla osób, które nie są w stanie samodzielnie funkcjonować w środowisku i są pozbawione pomocy.

W roku 2018 usługami opiekuńczymi realizowanymi w ramach prac społecznie użytecznych oraz umów cywilnych, objęto 29 środowisk – usługi wykonywało 23 osoby (na podstawie umów zlecenie oraz na podstawie skierowania do prac społecznie-użytecznych), w tym w 1 środowisku specjalistyczne usługi opiekuńcze. Usługi opiekuńcze wykonywane w ramach prac społecznie użytecznych, zostały zrealizowane na mocy Porozumienia Nr 3/2018 z dnia 21.02.2018r. pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy w Kielcach i Gminą Bodzentyn (przy 60% refundacji kosztów przez PUP). Na realizację zadania wydatkowano kwotę: 114.461,55 zł.

RZECZYWISTA LICZBA OSÓB I RODZIN OBJĘTYCH POMOCĄ SPOŁECZNĄ

Wyszczególnienie	Liczba osób , którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę)	593	408	1016
Świadczenia pieniężne	318	306	657
Świadczenia niepieniężne	285	171	630

PRACA SOCJALNA

Praca socjalna w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej oznacza działania podejmowane na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym.

Praca socjalna prowadzona jest:

- a) z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej;
- b) ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny, zawierany z osobą lub rodziną znajdującą się w trudnej sytuacji życiowej w celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu jej problemów. Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód.

Pracownicy socjalni w okresie sprawozdawczym wykonywali pracę socjalną wobec rodzin korzystających z pomocy Ośrodka i nie tylko. W 2018 roku zawarto 34 kontrakty socjalne.

Działania podejmowane w ramach pracy socjalnej polegały na:

- udzielaniu informacji i poradnictwa;
- motywowaniu do zmian mających na celu poprawę sytuacji bytowej i zdrowotnej osób i rodzin;
- pomocy w pisaniu pism i pośredniczeniu w sprawach dotyczących wyjaśniania sytuacji klientów;
- dokonywaniu diagnozy środowiska;
- kierowaniu do organizacji i instytucji udzielających pomocy specjalistycznej;
- pomocy w redagowaniu pism do Sądów, dotyczących spraw rodzinnych i alimentacyjnych;
- uczestniczeniu w sprawach sądowych w charakterze wnioskodawców lub świadków;
- tworzeniu wspólnie z rodzinami i osobami korzystającymi z pomocy planów pomocy pozamaterialnej i zawieraniu kontraktów oraz ustalaniu zadań i spraw koniecznych do załatwienia w celu poprawy sytuacji;
- współpracy ze szkołami, instytucjami i innymi placówkami w celu ustalenia sytuacji małoletnich dzieci;

- współpracy z Policją, sądowymi służbami kuratorskimi w celu zwiększenia bezpieczeństwa osób i rodzin, szczególnie w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej i zapewnienia warunków zabezpieczających zdrowie małoletnich dzieci;
- monitorowaniu środowiska pod kątem wywiązywania się z dokonywanych ustaleń oraz udzielania pomocy w załatwianiu trudnych spraw;
- udziale w posiedzeniach zespołów interdyscyplinarnych.

PROCEDURA USTALANIA UPRAWNIEN DO BEZPŁATNYCH ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH

Postępowanie prowadzone jest na wniosek osoby zainteresowanej lub podmiotu, który udzielił świadczeń zdrowotnych w trybie nagłym osobom, które nie posiadają ubezpieczenia zdrowotnego. Prawo do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych mają osoby, które spełniają kryterium dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej i poprzedzone jest przeprowadzeniem wywiadu środowiskowego. Postępowanie kończy się wydaniem decyzji administracyjnej potwierdzającej prawo do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych na okres 90 dni. W roku 2018 Ośrodek wydał 31 decyzji.

ASYSTA RODZINNA

W minionym roku w Ośrodku zatrudniano Asystenta rodziny- od 01.01.2018r. do 31.12.2018r. Asystą objęto 13 rodzin; Asystent pracował z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Koszt zadania 48.539,24 zł (w tym 19.148,00 zł - dotacja).

KARTA DUŻEJ RODZINY

Ośrodek prowadzi postępowanie w sprawie wydania Karty Dużej Rodziny. Karta Dużej Rodziny przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci - do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Karta oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień dla rodzin wielodzietnych z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. W roku 2018 o wydanie Karty Dużej Rodziny lub przedłużenie ważności karty wystąpiło 22 rodziny, wydano 70 kart (tradycyjnych) oraz 59 elektronicznych.

ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY

MGOPS zapewnia obsługę Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w skład którego wchodzi przedstawiciele: policji, służby zdrowia, oświaty, pomocy społecznej oraz sądowej służby kuratorskiej. Zadaniem Zespołu jest podejmowanie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz działań interwencyjnych w środowisku oraz ścisła współpraca na rzecz konkretnych rodzin problemowych. W minionym roku odbyło się 4 posiedzenia Zespołu. Pracownicy socjalni uczestniczyli w posiedzeniach Zespołu oraz w pracach grup roboczych- 38 posiedzeń.
Zespół Interdyscyplinarny w roku 2018 prowadził procedurę Niebieskiej Karty w 122 rodzinach.

MIEJSKO- GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Ośrodek koordynuje działanie Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zapewnia obsługę merytoryczną i księgową, czuwa nad realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. **Koordinacja działań Komisji:**

- przygotowanie dokumentacji do realizacji szkoleń, warsztatów i spektakli teatralnych w szkołach,
- wybór szkoleń dla członków Komisji, sprzedawców napojów alkoholowych ,
- prowadzenie postępowania w sprawie wyboru organizatora wypoczynku letniego dzieci, kwalifikowanie dzieci do udziału w wypoczynku,
- sporządzanie umów (umowy zlecenia, umowy o dzieło, umowy przewozu) ,
- wybór wykwalifikowanych osób do realizacji poszczególnych zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktycznym,
- prowadzenie dokumentacji osób zgłoszonych na leczenie,
- kierowanie wniosków do Sądu o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego.

WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI I ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

W działaniach ośrodka ważna jest również współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie naszej gminy . Współpracowano ze Stowarzyszeniem Miejska Góra Na Rzecz Rozwoju Celin i Podgórze poprzez kwalifikowanie i kierowanie osób uprawnionych do odbioru żywności unijnej. Wspólnie z Miejsko-Gminnym Centrum Kultury zorganizowano imprezę dla dzieci z okazji „Mikołajek”. W spotkaniu uczestniczyło 103 dzieci wraz z opiekunami, po wspólnych zabawach, dzieci otrzymały paczki ze słodyczami.

W 2018 roku Ośrodek po raz kolejny finansował spotkania wigilijne i świąteczne dla osób starszych, niepełnosprawnych i samotnych- mieszkańców sołectw: Leśna, Siekierno, Sieradowice, Wzdół, Wilków i Święta Katarzyna, Celiny i Podgórze.

DZIAŁANIA DODATKOWE

Gmina Bodzentyn na realizację zadań z zakresu wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych pozyskała środki z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2018-2018 uzyskując dofinansowanie na realizację projektu pn. **„Utworzenie i rozwój sieci świetlic środowiskowo-socjoterapeutycznych na terenie Miasta i Gminy Bodzentyn”**. Projekt realizowany jest przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej oraz Gminę Bodzentyn/Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bodzentynie, w ramach Poddziałania „RPSW.09.02.01 Rozwój wysokiej jakości usług społecznych (projekty konkursowe)”. Całkowita wartość projektu wynosi 999.525,00 zł, w tym dofinansowanie w wysokości 845.925,00 zł.

W ramach projektu powstały 4 świetlice środowiskowo-socjoterapeutyczne: w Bodzentynie, w Świętej Katarzynie, w Leśnej-Starej Wsi, we Wzdole Rządowym, w których zatrudniono wychowawców świetlic. Placówki czynne były 5 godziny dziennie od poniedziałku do piątku.

Wkład własny wnoszony do projektu to: wkład niepieniężny -praca wolontariuszy oraz pieniężny w postaci sfinansowania badań wstępnych zatrudnionych wychowawców i składki na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.

Oferta świetlic :

- Zajęcia z wychowawcą obejmujące m.in.: systematyczną pomoc w nauce, nadrabianie zaległości edukacyjnych ,odrabianie prac domowych, gry i zabawy (ruchowe, sportowe, dydaktyczne, muzyczne, plastyczne, interakcyjne, itp);

- Zajęcia w sferze edukacyjnej, rozwojowej, terapeutycznej: matematyka, edukacja społeczna i obywatelska, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia z psychoterapeutą i socjoterapeutą;

- Zajęcia w grupach zainteresowań: warsztaty taneczne, warsztaty wokalne, warsztaty dziennikarskie, warsztaty sportowe;
- działania jednorazowe tj. wycieczki.

Dzieci korzystają ze świetlic często zaraz po zakończeniu zajęć lekcyjnych, więc zapewniony został im gorący posiłek.

Dla rodziców: indywidualne i grupowe zajęcia z psychoterapeutą i socjoterapeutą oraz dwudniowe warsztaty wyjazdowe.

Koszty realizacji projektu w roku 2018: 113.121,08 zł, w tym wkład własny finansowy- 16.816,54 zł.

Sporządziła: Beata Dulęba